

Výroční zpráva Archivu města Plzně za rok 2009

Sídlo archivu: Veleslavínova 19, 305 77 Plzeň
telefon: 378 032 600, 601, 603-605, 607-611, fax: 378 032 602
e-mail: archiv@plzen.eu

Zřizovatel archivu: Magistrát města Plzně
archiv je odborem magistrátu

Akreditace podle zákona č. 190/2009 Sb.: prozatím zamítnuta.

I. Personální podmínky archivu:

Ředitel (vedoucí) archivu: PhDr. Jaroslav Douša

Systemizovaný a skutečný stav pracovníků: systemizovaný: 10
skutečný: 9,625

Funkční zařazení pracovníků: vedoucí oddělení předarchivní péče a dokumentace (Mgr. Jarmila Žáčková), vedoucí oddělení zpracování a využití archiválií (PhDr. Štěpánka Pfliegerová), čtyři odborní archiváři (Bc. Jitka Janečková, Ivana Vaňková, Mgr. Adam Skála, Bc. Alena Skalová, DiS.), odborný archivář – knihovník (Marie Chmelířová), administrativní pracovník (Marie Hrádková), hospodářsko-správní pracovník (Marie Šťastná).
Jitka Janečková studovala v akademickém roce 2008/2009 kombinované magisterské navazující studium oboru Archivnictví a pomocné vědy historické na FF UK Praha.

II. Celkové množství uložených archiválií:

1. Počet fondů: 1 313; počet běžných metrů celkem: 3 493,00; počet evidenčních jednotek: 125 371. Počet inventárních jednotek v archivu program PEVA nevykazuje. U nás jsou uloženy jen archivní soubory v přímé péči, žádné uložené na základě nějakých smluv ani archiválie s jiným evidenčním statutem.
2. Stupeň zpracovanosti archivních souborů: 83,23 %
3. Počet archivních pomůcek: 1 083.

III. Výběr, zpracování a využití archiválií:

1. Výběr archiválií (ve skartačním řízení a mimo skartační řízení):

Bylo vypracováno 43 skartačních protokolů a převzaty písemnosti těchto organizací:

1. VOŠ zdravotnická Dr. I. Mauritzové (2x)
2. Vzdělávací zařízení Dr. I. Mauritzové
3. Církevní gymnázium
4. SZŠ a VOŠ zdravotnická
5. Interaudit – Služby města Plzně + Stavební podnik města Plzně
6. ZŠ a MŠ pro sluchově postižené (2 x)
7. Divadlo Alfa
8. MMP – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
9. 11. ZŠ
10. SOU elektrotechnické
11. Správa veřejného statku města Plzně
12. 55. MŠ
13. Úřad městského obvodu Plzeň 3 (2x)
14. Úřad městského obvodu Plzeň 4
15. SPŠ strojnická
16. Gymnázium L. Pika
17. Hotelová škola
18. ISŠ živnostenská
19. Plzeňská teplárenská a.s.
20. MMP – Odbor správních činností
21. MMP – Odbor investic
22. Obchodní akademie
23. 17. ZŠ a MŠ
24. 1. ZŠ
25. 15. ZŠ
26. Divadlo J. K. Tyla
27. MMP – Odbor řízení technických úřadů (2x)
28. MMP – Odbor životního prostředí
29. Interaudit – Služby města Plzně + Stavební podnik města Plzně
30. MMP – Odbor vnitřních věcí
31. Správa veřejného statku
32. Správa informačních technologií města Plzně
33. Esprit – Plzeňský kulturní servis, p. o.
34. Kojenecký ústav s dětským domovem
35. MMP – Odbor životního prostředí
36. Městský ústav sociálních služeb
37. Plzeňský holding, a. s. v likvidaci
38. MMP – Odbor prezentace a marketingu
39. Plzeňské městské dopravní podniky
40. Zdravotní ústav v Plzni

Mimoskartační řízení

1. Svaz tělesně postižených v ČR, MO Plzeň – Lochotín

Na základě těchto protokolů byly převzaty tyto archiválie:

44 kartonů, 79 balíčků, 8 fascikulů, 5 knih, 9 krabic, 123 šanonů, 5 ks CD, 127 videokazet, 1 svazek, 190 fotografií. Celkem bylo převzato 26,63 bm. Množství bm, které bylo povoleno zničit, se již asi 12 let nevykazuje.

Protokoly o výběru archiválií mimo skartační řízení podle § 11 odstavec 1, písmeno c) archivního zákona:

Byl vyhotoven 1 tento protokol, převzaté dokumenty z celkového počtu tvořily: jeden fascikul, 0,04 bm.

Za rok 2009 bylo evidováno 42 přírůstků.

Nebylo vedeno žádné správní řízení podle § 12 odst. 4 archivního zákona.

2. Zpracování archiválií:

Byly zpracovány tyto archiválie (v závorce počet běžných metrů):

Magistrát města Plzně (MMP): Majetkový odbor (0,44), odbor sociálních věcí a zdravotnictví (0,88), odbor školství, mládeže a tělovýchovy (0,05), odbor životního prostředí (0,09), Divadlo Alfa (0,35), Divadlo J. K. Tyla (0,27), Divadlo pod lampou (0,42), Církevní gymnázium Plzeň (0,03), Gymnázium L. Pika (0,15), Kojenecký ústav s dětským domovem (0,10), Lidové bytové družstvo (0,77), Archiv obce Lhota (0,11), Obecní úřad Lhota (0,10), MNV Lhota (3,10), Národní škola Lhota (0,15), Místní školní rada Lhota (0,01), Sdružení rodičů a přátel školy při ZDŠ Lhota (0,01), Národní jednota pošumavská Lhota (0,15), Archiv obce Malesice (0,45), MNV Malesice (0,22) Obchodní akademie Plzeň (0,05), Plzeňské výstavnictví (1,24), Restaurace a jídelny Plzeň (8,60), Služby města Plzně (0,22), Správa budov města Plzně (0,27), Správa infrastruktury města Plzně (0,48), Správa veřejného statku (0,17), Stavební podnik města Plzně (0,03), Vyšší odborná škola Dr. I. Mauritzové (0,16), SZŠ a VOŠ zdravotnická (0,50), SPŠ strojnická (0,05), Střední odborné učiliště elektrotechnické (0,03), Svaz tělesně postižených, MO Plzeň – Lochotín (0,04), Úřad městského obvodu Plzeň 3 (1,50), ÚMO Plzeň 4 (2,00), Útvar investic města Plzně (0,22), 11. ZŠ Plzeň (0,38). Osobní fondy: Hana Dobrá (0,77), Vladimír Líbal (0,88), Ivan Martinovský (0,55), Jaromír Spal (0,22).

Byly inventovány tyto archiválie (v závorce počet běžných metrů):

Arciděkanství Plzeň (0,04), Farní úřad Litice (0,63), Organizace KSČ na úseku dopravy a spojů na území města Plzně (1,80), Organizace KSČ na úseku finančním na území města Plzně (0,72), Organizace KSČ na úseku průmyslu na území města Plzně (5,64), Organizace KSČ na úseku služeb a obchodu na území města Plzně (2,04).

Koncem roku 2009 bylo rozpracováno pořádání těchto pozůstalostí: Josef Gruber, Jaromír Linda, Miloslav Bělohlávek.

Byly vypracovány rejstříky v systému JANUS k těmto fondům: prof. Miroslav Němec, MVDr. Milan Vach. Je rozpracován rejstřík Sbírký osobností L. Lábka. K delimitaci do Státního oblastního archivu v Plzni byl v r. 2009 připraven fond Berní úřad a Berní správa Plzeň (71,25 + 2,12 bm), ale SOA z důvodů rekonstrukce depozitáře v Nepomuku nemohl delimitaci do konce roku 2009 převzít.

Celková sumarizace vnějších změn (údaje z programu PEVA):

metráž přírůstků 26,63

metráž úbytků 00,00

Celková sumarizace vnitřních změn:

celkem bm v přehledu: 0,37

3. Využívání archiválií:

V roce 2009 u nás pracovalo 269 badatelů (266 občanů ČR, dva z Ukrajiny, jeden ze Slovenské republiky), přišlo 919 badatelských návštěv. Neprovedli jsme žádné správní řízení dle § 38 odstavce 2 archivního zákona. Provedli jsme 8 zápůjček a 1 výpůjčku archiválií. Vypracovali jsme 63 rešerší.

Vyřizovali jsme tyto žádosti občanů:

59 výpisů maturitních vysvědčení

74 potvrzení o studiu - střední školy, odborné školy

95 potvrzení o návštěvě nepovinného 9. ročníku (před zavedením povinné devítileté školní docházky)

3 výpisy ročníkových vysvědčení na střední škole

9 potvrzení o návštěvě učňovské školy

4 potvrzení doby zaměstnání

5 výpisů – seznam spolužáků

Žádosti, které nebylo možno vyřídit kladně:

Potvrzení o studiu na SPŠ stavební – 1 žádost

Žádala ČSSZ – nereagovala na výzvu o upřesnění údajů

Potvrzení o návštěvě učňovské školy

1 žádost – postoupena SPŠD v Plzni

Zaměstnání

Žádosti postoupeny – ESPRIT, SOA Praha, Interaudit Impuls, Správní archiv armády ČR, Archiv ŠKODA.

Doplňovali jsme pamětní knihu občanů města Plzně. Uvádíme příklady několika řešerů: A. Skála připravil další podklady potřebné pro dokončení Historického atlasu města Plzně. Pro Kancelář primátora jsme hledali podklady pro sestavení krátkého laserového filmu o významných událostech v Plzni v letech 1989 – 2009 (promítán na náměstí Republiky dne 17. 11. 2009). Spolupracovali jsme s agenturou NIPOS a vybrali pro budoucí databázi plakáty a fotografie k vývoji ochotnického divadla v Plzni. Pro Odbor prezentace a marketingu jsme poskytli informace o vývoji trhů a sadů v Plzni i o tzv. mlýnské strouze.

Některé údaje o fondech našeho archivu i o jeho praxi využila J. Janečková jako školitelka pro různé žadatele, např. 25. 9. 2010 při přednášce pořádané společností Další vzdělávání dospělých Plzeň.

IV. Stav archiválií:

Fyzický stav všech našich archivních souborů se nezměnil, nemůžeme uvádět nějaké odhady procenta poškozených archiválií, protože v našich časových možnostech jsou jen namátkové kontroly (zejména archiválií předkládaných v badatelně). V červenci 2009 začal rutinní provoz tří nových klimatizovaných boxů v přízemí budovy ve Veleslavínově ul. 19, kam byly přestěhovány nejdůležitější archiválie. Nebyla provedena žádná prověrka fyzického stavu archivních kulturních a národních kulturních památek podle § 30 odst. 3 a 4 platného archivního zákona.

Dne 14. srpna 2009 jsme do Archivu hl. m. Prahy odvezli 50 bm starých městských knih a dalších rukopisů ke sterilizaci, tyto rukopisy jsme do klimatizovaných boxů uložili v září 2009. Náklady na sterilizaci zaplatil MMP (Odbor vnitřní správy), šlo o 50.000,- Kč.

V. Konzervace a restaurování archiválií:

Náš archiv nemá konzervátorskou dílnu (také proto, že pro ni není žádný volný prostor). V roce 2009 byly u jedenácti našich listin provedeny konzervátorské a restaurátorské zásahy na pracovišti pana RNDr. Miroslava Širokého, CSc. z Dobřichovic. Tyto práce stály celkem 44.000,- Kč.

Od března do srpna 2009 provedly průzkum stavu sbírky negativů a diapositivů v našem archivu Ing. Petra Vávrová a MgA. Štěpánka Borýsková z Prahy. Ve zprávě o pracích z 20. 9. navrhly další postup. Průzkum této sbírky stál 165.900,- Kč.

Závěrem:

Výroční zpráva Archivu města Plzně za rok 2009 byla sestavena podle Metodického pokynu ke zpracování výročních zpráv Odboru archivní správy MV čj. AS-366/1-2005 a dle platného archivního zákona. Uvedli jsme povinnou část údajů.

Poznámky nad rámec této zprávy:

Naší hlavní budovou zůstává objekt ve Veleslavínově ul. 19, kde je umístěna badatelna i celá knihovna (ta měla koncem r. 2009 celkem 78 059 publikací). V obou našich depozitářích umístěných mimo hlavní budovu zbývá již jen velmi málo prostoru. Statický průzkum v r. 2007 ukázal, že polovina budovy ve Veleslavínově ul. 19 v letech 1998 - 2000 neopravená, je ve vyhovujícím stavu. Koncem roku byla v tomto objektu téměř dokončena instalace stabilních vysavačů a dále rozmístěno dvacet malých mobilních odvlhčovačů. Hlavní akcí, kterou organizovalo Technické oddělení Odboru vnitřní správy MMP a financoval MMP, bylo vybudování a v květnu 2009 spuštění provozu zmíněných tří klimatizovaných boxů, které ve druhé polovině 2009 byly prozatím dosti poruchové. Na odstranění poruch technické oddělení pracuje.

Dne 4. září 2009 navštívila náš archiv pí Dr. Prokopová z Archivní správy MV ČR, shlédla část prostor v budově ve Veleslavínově ul. 19 vč. nových klimatizovaných boxů a konstatovala, že nadále nejsou splněny podmínky pro udělení akreditace Archivu města Plzně.

V prosinci 2009 dokončil Plzeňský projektový a architektonický atelier studii případné rekonstrukce budovy na Světovaru pro provoz Archivu města Plzně. Podklady ke studii dodalo Technické oddělení OVS MMP ve spolupráci s archivem, práce na studii financoval MMP. V tomto objektu by byla značná prostorová rezerva, mohly by být zrušeny dosavadní dva depozitáře mimo budovu ve Veleslavínově ul.

Pokusili jsme se získat finanční prostředky potřebné pro restaurování některých archiválií účastí v soutěži, kterou vyhlásila plzeňská pobočka firmy Panasonic, ale do skupiny vítězných projektů jsme se nedostali.

Bylo čerpáno 23 dnů na studijní volno (J. Janečková), archiváři dále absolvovali různá školení, konference, exkurze a porady (67 dní).

Pokračovali jsme v cyklu přednášek pro veřejnost, které pořádáme od roku 1969 (v roce 2009 celkem 14). Seznam těchto přednášek je zveřejněn ve sborníku *Minulostí západočeského kraje* (dále MZK) 44, 2009, s. 412, 579 – 590.

Provedli jsme výklady studentům při jejich návštěvách a exkurzích v archivu (celkem 9) a v popularizujících člancích jsme seznamovali veřejnost s dějinami Plzně v místním tisku (21 textů). Dne 9. června 2009 jsme uspořádali „Den otevřených dveří“ pro širokou veřejnost. Evidováno bylo 234 návštěvníků, (skutečný počet byl o něco vyšší), jimž jsme přiblížili činnost několika pracovišť ve Veleslavínově ul. 19 a ukázali některé významné archiválie s komentářem k dějinám města. Od 4. do 29. ledna 2010 jsme v mazhausu radnice uspořádali výstavu „Archivem města Plzně v minulosti a současnosti“, na kterou započala příprava exponátů během 2. pololetí 2009. Výstava se setkala s velkým ohlasem u veřejnosti, zájemci o expozici byli pozváni hodinovou relací Českého rozhlasu v Plzni 3. ledna a několika kratšími relacemi v místní televizi i články v místním tisku.

Dosavadní zpracování historie našeho města (včetně *Dějin Plzně* v datech z r. 2004) doplňujeme různými texty na stránkách MZK. Připravili jsme také značné množství podkladů pro Historický atlas města Plzně (vyšel v prosinci 2009), práce autorů různých institucí. Část textu napsal A. Skála. Podíleli jsme se rovněž na přípravě publikace *Vzpomínky belgických veteránů, účastníků osvobození Plzně v roce 1945* (vyšla v listopadu 2009), jejíž obsah sestavovala Kancelář primátora města Plzně. Archiv města Plzně napsal k tomu účelu text o dějinách krajského města, který však z největší části v knize nebyl použit.

V roce 2009 jsme vydali 44. svazek MZK obsahující tyto části: Články a studie, Materiály, Diskuze, Jubilea a nekrology, Výročí, Zprávy a recenze, Anotace regionální literatury, seznam autorů, Přednášky pořádané Archivem města Plzně pro veřejnost 1997 – 2009, Publikace Archivu města Plzně 1954 – 2007. K orientaci v obsazích jednotlivých svazků slouží stále dva rejstříky: k dílům z let 1958 – 1979 (vyšel 1980) a z let 1980 – 1998 (vyšel 1998). Údaje o sbornících MZK naleznou zájemci od r. 2008 na adrese www.mzk.ic.cz. K 60. a 70. narozeninám bývalého městského archiváře PhDr. Ing. Ivana Martinovského (vedl plzeňský městský archiv v letech 1984 – 1997) vyšly sborníky Vindemia (1997) a Nardi aristae (2007), v nichž jsou také zveřejněny bibliografie jeho prací. Bibliografie prací PhDr. Miloslava Bělohávků byla zveřejněna jako příloha MZK 29 (1994).

V roce 2009 jsme vydali brožuru Archiv města Plzně – 140 let existence (14 stran), text napsala J. Janečková.

Přispěli jsme také do diskuse o českém archivnictví a to na konferenci o městských archivech ČR konané Archivem města Brna ve dnech 4. a 5. listopadu 2009 dvěma referáty (J. Douša, Plzeňský městský archivář Miloslav Bělohávek – historik a redaktor sborníku Minulostí západočeského kraje. J. Janečková, Spolupráce Václava Vojtíška a Fridolína Macháčka s českými a moravskými archivy na základě jejich vzájemné korespondence). Z jednání konference bude vydán sborník s příspěvky.

Archiváři se podíleli na organizaci 29. ročníku plzeňského mezioborového symposia k dějinám českého 19. století konaného na konci února 2009.

V roce 2009 jsme věnovali velkou pozornost chodu spisové služby. Poskytli jsme 3 konzultace k tvorbě spisových a skartačních řádů, vykonali jsme 26 prohlídek spisoven i kontrol spisové služby a 41 skartací.

Od roku 2000 jsme povinni vyhotovovat pro Radu města Plzně vyjádření a návrhy usnesení k žádostem o povolení k užívání městského znaku, v roce 2009 jsme napsali pět těchto návrhů. Pro žadatele jsme vyhledávali rovněž usnesení Rady m. Plzně a Zastupitelstva m. Plzně.

V rámci elektronického účetního programu SAP bylo zpracováno 74 faktur, 12 platebních poukazů a 10 objednávek. I v roce 2009 jsme rozpracovali schválený rozpočet archivu na jednotlivé položky. Podali jsme jednu žádost o vnitřní úpravu rozpočtu.

Celkem bylo vystaveno 170 faktur za prodané publikace z našeho archivu, z největší části šlo o MZK. Od 1. 1. 2009 je MMP plátcem DPH. Zjistili jsme tedy všechny potřebné informace týkající se DPH u publikací, balného, poštovního atd. Pro fakturaci byl vytvořen nový program v elektronické evidenci Smlouvy a poplatky, který byl během roku používán.

Pokračovali jsme v pracích na digitalizaci našich starých skleněných negativů, bylo zdigitalizováno 545 negativů a popsáno k nim 54 záznamů. Byl zahájen přepis inventáře plzeňské městské registratury let 1880 – 1942, v systému JANUS – Archivář bylo zapsáno celkem 1 790 záznamů.

Pokračuje také ukládání údajů o publikacích naší knihovny, v programu CLAVIUS je ke konci r. 2009 zapsáno 20 362 svazků (18 381 titulů).

V roce 2009 bylo prací o. s. Exodus Třemošná zdigitalizováno celkem 29 kronik obcí z území dnešní Plzně, za to archiv zaplatil 50.767,- Kč.

V našem archivu bylo pořízeno celkem 126 studijních kopií, badatelé téměř vždy využívají vlastních fotoaparátů a skenerů.

Prodali jsme 321 kusů různých ročníků sborníků MZK.

Vzhledem k tomu, že bylo nutné provést celkový úklid v depozitářích v budově Veleslavínova 19, nastoupila k této práci od 1. září 2009 paní Alena Váchalová v rámci tzv. „společensky účelného pracovního místa“, obsazeného z řad nezaměstnaných, evidovaných u plzeňského Úřadu práce. Toto místo je realizováno na dobu osmi měsíců.

U části odborů MMP, také v Archivu m. Plzně úspěšně proběhl 26. ledna 2010 první dozorový audit systému kvality, který potvrdil, že MMP je způsobilý k prodloužení certifikátu kvality podle mezinárodní normy ČSN EN ISO 9001: 2001 o další kalendářní rok. Auditorce byla podrobně vysvětlena funkce archivní sítě v ČR i práce našeho archivu.

PhDr. Jaroslav Douša
městský archivář

V Plzni dne 1. 3. 2010

Příloha: Seznam přednášek pořádaných Archivem města Plzně pro veřejnost v roce 2009

Přednášky pořádané Archivem města Plzně pro veřejnost v roce 2009

13. ledna 2009   **PRÁCE ČESKÝCH EGYPTOLOGŮ** (Abúsír a další místa)
Přednáší prof. PhDr. Ladislav Bareš, CSc.
27. ledna 2009   **PAMÁTKOVÁ PÉČE V PLZNI V ROCE 2008**
Přednáší Mgr. Petr Marovič
10. února 2009   **FRANTIŠKÁNSKÝ KOSTEL A KLÁŠTER V PLZNI**
Přednáší Ing. arch. Jan Soukup
24. února 2009   **POPRAVA JANA SLADKÉHO KOZINY V PLZNI
A JEHO DRUHÝ ŽIVOT V LEGENDÁCH
A TRADICÍCH**
Přednáší Bc. Jitka Janečková
10. března 2009   **PLZEŇSKÁ „SPRAVEDLNOST“ (NOVÁ
LOKALIZACE A PROMĚNY PLZEŇSKÉ ŠIBENICE“**
Přednáší: Mgr. Petr Sokol
                    Ing. Jan Hajšman
24. března 2009   **KOSTEL SVATÉHO JIRÍ V PLZNI – DOUBRAVCE**
Přednáší Ing. Jan Hajšman
7. dubna 2009   **MAJESTÁT CÍSAŘE RUDOLFA II. Z ROKU 1609**
Přednáší prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.
28. dubna 2009   **ŠLECHTA V LABYRINTU RUDOLFÍNSKÉ DOBY**
Přednáší prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.
29. září 2009   **PĚT ZAPOMENUTÝCH OSOBNOSTÍ
PLZEŇSKÉHO VEŘEJNÉHO ŽIVOTA PŘELOMU
19. a 20. STOLETÍ (J. Čipera, F. Lukavský, B. Guldener
ml., E. Šimek, F. Kříž)**
Přednáší PhDr. Karel Řeháček
13. října 2009   **NEZÁVISLÉ AKTIVITY A SAMIZDAT NA
PLZEŇSKU V 80. LETECH 20. STOLETÍ**
Přednáší PhDr. Jana Petrová
27. října 2009   **STO LET ÚSILÍ O ZÁCHRANU PAMÁTEK V
PLZNI**
Přednáší Mgr. Jana Domanická a Ing. arch. Petr Domanický

10. listopadu 2009

**HISTORICKÝ ATLAS MĚSTA PLZNĚ
(PREZENTACE NOVÉ PUBLIKACE)
Přednáší Mgr. Radek Široký, Ph.D.**

24. listopadu 2009

**LISTOPAD 1989 V PLZNI
Přednáší Mgr. Miroslav Anton**

8. prosince 2009

**RUDOLF II. V PLZNI
Přednáší PhDr. Jaroslav Douša**